

В.В.Заборовський

ДОКТРИНА ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
підготовки доктора філософії
за спеціальністю 081 «Право»

Силабус підготовлено: д.ю.н., професор Заборовський Віктор Вікторович

Силабус затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу 26 серпня 2020 року (протокол № 1).

Тривалість курсу 180 год. Обсяг курсу становить 42 годин лекцій, 30 практичних занять та 108 годин самостійної роботи

Форма поточного контролю: підготовка проєктів та презентацій, виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт.

Форма підсумкового контролю: залік, іспит

Загальний опис курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність правовідносин щодо вирішення комплексних проблем процесуального порядку захисту майнових і особистих немайнових прав та охоронюваних законом інтересів громадян.

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Доктрина цивільного процесуального права України**» є: опанування здобувачами рівня освіти доктор філософії методології наукових досліджень в сфері цивільного процесуального права, формування системи знань з доктрини цивільного процесуального права України; акцентування уваги здобувачів на складних теоретичних та практичних проблемах цивільних процесуальних правовідносин; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у них. Основними завданнями вивчення дисципліни «Доктрина цивільного процесуального права України» є: поглиблене вивчення здобувачами рівня освіти доктор філософії проблем науки цивільного процесуального права, аналіз актів цивільного процесуального законодавства України, міжнародних договорів, актів вищих судових інстанцій, практики Європейського суду з прав людини; монографічної та наукової літератури, вирішення аналітичних завдань відповідно до програми курсу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

- здатність до утворення абстрактних понять і оперування ними, до критичної оцінки й переосмислення накопиченого досвіду (власного і чужого), та до рефлексування загальносуспільної та професійної діяльності. (ЗК-1);

- здатність проведення самостійних наукових досліджень з визначеної проблематики (ЗК-3);
- уміння пошуку, оброблення на аналізі інформації з різних джерел (ЗК-4);
- вміння проявляти креативність, виявляти творчий підхід, ініціативу (ЗК-5);
- здатність працювати в міжнародному науковому просторі (ЗК-6);
- здатність працювати в команді науковців, розробляти та управляти науковими проектами (ЗК-7)
- здатність застосовувати знання у практичній юридичній діяльності(ЗК-8);
- уміння гнучко адаптовуватися до змінних професійних ситуацій, до новел у правовому регулюванні (ЗК-9);
- здатність кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз (ЗК-11).

Фахові компетентності спеціальності:

- здатність визначати наукову проблему, ставити наукові задачі та формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми (ФК-1);
- здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативні акти, доктринальні джерела, судову практики) у процесі дослідницької та інноваційної діяльності (ФК-2);
- здатність осмислювати та аналітично оцінювати складні наукові правові проблеми, а також розв'язувати задачі, що потребують міждисциплінарних підходів (ФК-3);
- здатність кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз (ФК-4)
- здатність формулювати та викладати правові обґрунтування та висновки, пропозиції, рекомендації, а також готовність здійснювати презентацію таких матеріалів (ФК-7);
- здатність здійснювати аналіз правничого тексту та законодавчих актів, проводити їх експертизу, визначати тенденції розвитку діючого законодавства (ФК-8);
- спроможність до ведення діалогу й аргументування під час наукових і ділових дискусій, переговорів, судових дебатів, публічного виступу в судах та інших органах(ФК-9);
- здатність до підготовки наукового дослідження правової проблеми або статті у фахове видання (ФК-10).

Відповідно до освітньої програми «**Доктрина цивільного процесуального права**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Здатність до системного мислення, набуття нових знань та використання їх у власних наукових дослідженнях та у професійній практиці	ПРН 1
Вміння формулювати робочі гіпотези досліджуваної проблеми, робити аналітичні прогнози розвитку правового життя в Україні та в зарубіжних країнах	ПРН 4
Вміння вести дискусії на наукову проблематику із науковою спільнотою в сфері професійної діяльності, в тому числі і на міжнародному рівні, демонструючи широкий науковий світогляд та креативність	ПРН 5
Вміння збирати, обробляти та аналізувати джерельну базу для проведення дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально цивілізаційного процесу	ПРН 6
Вміння встановлювати наукову цінність джерел, використовуючи відповідні критерії та стандарти шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами,	ПРН 7

визначеними завданнями дослідження та з позицій доктрини верховенства права	
Вміння встановлювати наукову цінність джерел, використовуючи відповідні критерії та стандарти шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами, визначеними завданнями дослідження та з позицій доктрини верховенства права	ПРН 10
Прагнення до співпраці у науковій діяльності, беручи участь у формуванні команди дослідників для вирішення наперед поставленої задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій)	ПРН 11
Вміння формувати комунікаційні стратегії та взаємодіяти з науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової, професійної та педагогічної діяльності	ПРН 12
Вміння кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у аналогічних закордонних	ПРН 13
Вміння використовувати профільні знання для логічних основ побудови наукової діяльності, з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, мету і значення для розвитку інших галузей науки	ПРН 15
Започаткування та проведення комплексних досліджень в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань	ПРН 16

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Рекомендована література
1	Поняття та значення доктрини цивільного процесуального права	<ul style="list-style-type: none"> - Актуальні питання цивільного судочинства у світлі судової реформи в Україні: монографія / [С.В. Ківалов, Н.Ю. Голубева, І.В. Андронов та ін.]; за заг. ред. Н.Ю.Голубевої. Одеса: Юридична література, 2017. 212 с. - Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С.О. Сліпченко, О.В. Синегубов, В.А.Кройтор та ін.; за ред. Ю.М. Жорнокуя та Л.В. Красицької. Харків: Право, 2017. 808 с - Романюк Я.М. Застосування цивільно-правових норм у цивільному судочинстві України (питання теорії і практики): монографія / Я. М. Романюк ; рец.: В. В. Луць, В. Л. Яроцький. - Київ : Юн Юре, 2016. 536 с. - Ткачук О. С. Проблеми реалізації судової влади у цивільному судочинстві: монографія. Київ. Право, 2016. 600 с.
2	Проблемні питання реалізації принципів цивільного процесу	<ul style="list-style-type: none"> - Дронов С. Методологія дослідження темпоральних принципів цивільного судочинства. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2018. № 6. С. 25-29. - Заборовский В.В. Сущность принципов, на которых построены взаимоотношения адвоката с судом и другими участниками судебного производства. <i>Евразийская адвокатура</i>. 2015. № 4 (17). С. 29-34. - Короєд С.О. Принцип пропорційності як нова засада цивільного судочинства за проектом нової редакції ЦПК України. <i>Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки</i>. 2017. Вип. 76. С. 115-125. - Коханська М. Принципи цивільного судочинства, які забезпечують своєчасність судового захисту. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2018. № 9. С. 12-18.
3	Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин: актуальні питання теорії і практики	<ul style="list-style-type: none"> - Алексеева Н.С. Захист прав та інтересів відповідача під час забезпечення позову в контексті принципів цивільного процесуального права. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право</i>. 2017. Вип. 44(1). С. 77-80. - Бичкова С. Правовий статус учасників цивільної справи (у контексті новел процесуального законодавства України). <i>Право України</i>. 2018. № 10. С. 114-128. - Заборовський В.В., Стойка А.В. Зловживання цивільними процесуальними правами як форма процесуальної відповідальності: суть та доцільність. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право</i>. 2018. Вип. 49. Т. 1. С. 155-159. - Фелді, О. В. Деякі питання судової практики наслідків неучасті третіх осіб у цивільному процесі. <i>Юридичний вісник</i>. 2017. № 1. С. 139-150.
4	Процесуальне представництво та шляхи його розвитку в цивільному процесуальному праві України	<ul style="list-style-type: none"> - Заборовський В.В., Бисага Ю.М., Булеца С.Б. Правовий статус адвоката: проблеми теорії та практики: монографія. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 650 с. - Заборовський В.В. Правовий статус адвоката у цивільному судочинстві в контексті змін до процесуальних кодексів. <i>Порівняльно-аналітичне право</i>. 2017. № 6. С. 383-386. URL: http://pap.in.ua/6_2017/115.pdf - Зейкан Я.П., Ігнатенко В.В. Представництво у цивільному процесі. <i>Юридичний вісник. Повітряне і космічне право</i>. 2017. № 1. С. 92-97. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npna_u_2017_1_15_na_s_94 - Тетерук М.А. Самопредставництво юридичної особи в господарському судочинстві. <i>Право і суспільство</i>. 2018. № 2, Ч. 3. С. 51-55.
5	Цивільна юрисдикція	<ul style="list-style-type: none"> - Бобрик В.І. Цивільна юрисдикція крізь призму частини третьої статті 124 Конституції України. <i>Приватне право і підприємництво</i>. 2017. Вип. 17. С. 52-56 - Задорожна А. П. Підсудність у цивільному процесі України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2018. 250 с Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 24. ст. 243. - Чурпіта Г. В. Цивільна юрисдикція та підсудність сімейних справ, які розглядаються в порядку непозовного цивільного судочинства. <i>Право і суспільство</i>. 2015. № 5.2(3). С. 96-101 - Чурпіта Г., Стопченко К. Цивільна юрисдикція суду щодо розгляду справ про оспорювання батьківства та материнства. <i>Jurnalul Juridic National: Teorie si Practica</i>. 2018. № 2 (April). С. 103-106.
6	Актуальні питання інституту	<ul style="list-style-type: none"> - Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесі України: монографія. Одеса: Юрид. лит., 2018. 372 с. - Грабовська О.О. Доказування у цивільному процесі України: проблеми теорії

	доказування в доктрині цивільного процесуального права	і практики: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 504 с. - Каламайко А.Ю. Електронні докази в цивільному процесі Харків: Право, 2017. 176 с. - Мисник Н. Електронні докази в суді: вирішення проблем доказування чи поле для фальсифікацій. <i>Юридична газета</i> . 2019. 14 трав. (№ 19). С. 34-35. - Московчук Д. Порівняльний аналіз законодавства України та країн англосаксонської правової системи щодо надання доказів у цивільному процесі. <i>Підприємництво, господарство і право</i> . 2019. № 4. С. 55-59
7	Актуальні проблеми позовної форми захисту цивільних прав	- Братель О. Позов – цивільний процесуальний та матеріально-правовий юридичний факт. <i>Підприємництво, господарство і право</i> . 2016. № 1. С. 3-10. - Громовий О., Рубля О. Форми судового провадження: позовне, спрощене, наказне. <i>Юридична газета</i> . 2017. № 52. С. 26-27. - Курило М.П. До питання про сутність позову та позовної форми захисту права. <i>Судова апеляція</i> . 2016. № 1. С. 76-84. - Спектор О. Розірвання шлюбу у порядку позовного провадження. <i>Підприємництво, господарство і право</i> . 2016. № 12. С. 58-64.
8	Судові рішення в цивільному процесі України: проблемні питання.	- Братель О. Рішення суду як процесуальний юридичний факт цивільного судочинства України. <i>Наукові записки Кіровоградського державного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Право</i> . 2017. Вип. 1. С. 55-66. - Маслов В.В. Судові рішення та їх зміст під час застосування судового прецеденту. <i>Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки</i> . 2015. Вип. 1(1). С. 185-188. - Майданик Р.А. Основи аргументації рішення суду в цивільному судочинстві України. <i>Право України</i> . 2016. № 10. С. 95-107. - Рабінович П. Обґрунтування балансу інтересів (потреб) у судових рішеннях загального значення. <i>Право України</i> . 2016. № 10. С. 49-55.
9	Спрощені судові процедури	- Угриновська О., Гембара Г. Спрощене позовне провадження: законодавча регламентація та проблеми судової практики. <i>Підприємництво, господарство і право</i> . 2018. № 12. С. 85-89. - Ізарова І.О., Притика Ю.Д. Спрощене позовне провадження цивільного судочинства України: виклики першого року застосування в судовій практиці. <i>Проблеми законності</i> . 2019. Вип. 145. С. 51-67. - Короєд С.О. Процесуальні підстави застосування спрощеного позовного провадження за проектом нової редакції ЦПК України. <i>Судова апеляція</i> . 2017. № 2 (47). С. 153-160. - Циркуленко О.В. Особливості розгляду цивільних справ у порядку спрощеного позовного провадження. <i>Збірник наукових праць ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Право»</i> . 2018. Вип. 28. С.77-85.
10	Апеляційне та касаційне провадження	- Заборовський В.В., Семерак О.С., Стойка А.В. Касаційне оскарження рішення суду в аспекті принципу res judicata крізь призму практики Європейського суду з прав людини. <i>Порівняльно-аналітичне право</i> . 2019. № 1. С. 347-350. URL: http://pap.in.ua/1_2019/105.pdf (дата звернення: 04.04.2019) - Помазанов А.В. Касаційне провадження у цивільному процесі України в контексті міжнародних стандартів судочинства. <i>Приватне право і підприємництво</i> . 2018. Вип. 18. С. 84-89. - Лесько А.О. Забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення через надання професійної правничої допомоги. <i>Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки</i> . 2019. Вип. 83. С.315-330. - Пасайлюк І.В. Рішення суду як об'єкт апеляційного оскарження. <i>Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ</i> . 2016. № 2. С. 148-158..

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота може бути виконана у формі запропонованій здобувачем вищої освіти за погодженням із викладачем.

Орієнтовні завдання для самостійної роботи:

Орієнтовне завдання	Програмні результати та фахові компетентності
1. Здійсніть оглядовий аналіз докторських та кандидатських дисертацій, захищених з проблем цивільного процесуального права за період останніх п'яти років. Результат оформіть у вигляді доповіді для публічного виступу.	Програмні результати: 1, 3, 4, 6. Фахові компетентності: ФК-2, ФК-3, ФК-4, ФК-9
2. Проаналізуйте наукові праці з цивільного процесуального права за останні десять років у зарубіжній державі (обирається одна зарубіжна держава і узгоджується вибір з викладачем) та здійсніть їх оглядовий аналіз. Результат оформіть у вигляді доповіді для публічного виступу.	Програмні результати: 1, 3, 4, 6. Фахові компетентності: ФК-2, ФК-3, ФК-4, ФК-9
3. Проаналізуйте та опишіть проблемні аспекти розгляду окремої категорії цивільних справ (необхідно здійснити аналіз не менше 30 судових рішень по даній категорії справ, наприклад, щодо визнання права власності на нерухоме майно, відшкодування майнової та/або моральної шкоди тощо). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10, Фахові компетентності: ФК-1, ФК-2, ФК-7
4. Дослідіть та опишіть проблемні аспекти захисту прав, свобод та інтересів осіб в рамках спрощених процедур в цивільному процесі (насамперед на основі судової практики). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-7
5. Дослідіть та опишіть проблемні аспекти винесення сулових рішень в Україні (на основі аналізу доктринальних позицій науковців та судової практики). Результат оформіть у вигляді презентації.	Програмні результати: 1, 4, 7, 10 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-4, ФК-7
6. Проаналізуйте та опишіть позицію ЄСПЛ щодо позовної форми захисту цивільних прав. Результат оформіть у вигляді наукової праці.	Програмні результати: 1, 4, 10, 11 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-3, ФК-4, ФК-10
7. Проаналізуйте проблемні аспекти реалізації права на апеляційне та касаційне оскарження в цивільному судочинстві	Програмні результати: 1, 7, 9, 10 Фахові компетентності: ФК-1, ФК-3, ФК-4, ФК-10

Критерії оцінювання знань

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання здобувача вищої освіти під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів;
- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;
- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку (екзамену), відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: I семестр – залік, II семестр - іспит.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Доктрина цивільного процесуального права» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), розроблення наукового проекту, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувача вищої освіти: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5...		50	100
10	10	10	10	10						

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4...	T5...		50	100
10	10	10	10	10						

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	50	5	50
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Письмове тестування при		Під час		Під час семінарських

тематичному оцінюванні		семінарських занять		занять
Модульна робота	контрольна	50		50
	Разом	100		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі здобувачі вищої освіти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – здобувачі вищої освіти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи здобувачів вищої освіти).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач вищої освіти, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.